

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104,
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133,
E-mail: orfkitkarsag@orfk.police.hu

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** édesanyja, továbbá meghatalmazott képviselő által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – Panaszos édesanyjának panaszja kapcsán az eljárást

m e g s z ü n t e t e m,

továbbá a meghatalmazott képviselő által előterjesztett rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos (képviselője útján)
- 2) panaszos édesanyja
- 3) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 4) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos édesanyja elektronikus úton (e-mail), majd a Panaszos meghatalmazott jogi képviselője postai úton panasszal fordult a Panasztestülethez, a Panaszossal *-n és *-n foganatosított rendőri intézkedések kapcsán.

A Panaszos édesanyja – *-n – elektronikusan továbbított levelében előadta, hogy a Panaszos *-n „bulizás közben” összeszólalkozott valakivel, majd az ebből fakadó hangoskodás miatt kihívták a rendőrséget. A kikerkező rendőrök a Panaszost megbilincseltek, majd előállították a Rendőrkapitányságra. A panasz szerint a Panaszost a rendőrségen gázspray-el lefűjték, majd bántalmazták.

A Panaszos édesanyja a már említett elektronikus levelében, továbbá a Panaszos jogi képviselője *-n, postai úton előterjesztett panaszában előadta, hogy a Panaszos *-n az esti órákban barátaival üdítőt vásárolt egy éjjel-nappali boltban, amikor is az arra járőröző rendőrök igazoltatták őket, de ennek indokát nem közölték. Pár perc elteltével a Panaszos látta, hogy az egyik barátját a rendőrök fellökték. A Panaszos erre odament, hogy talpra állítsa a barátját, majd hazakísérje őt. Eközben beírta a rendőrök azonosító számát a mobiltelefonjába, erre az egyik rendőr „taszigálni”, majd bántalmazni kezdte. Ez alatt egy másik rendőr érkezett, aki szintén bántalmazta őt, majd hátrabilincselte a kezeit. A hátrabilincselte kezű Panaszosnak a rendőrök megfogták a kezét és a lábát, majd „bedobták” a rendőrautóba és előállították a Rendőrkapitányságra. A rendőrségen folyamatosan bántalmazták, amelynek következtében orrcsonttörést, fej és arcúzódást szenvedett. A Panaszos jogi képviselője kifejtette, hogy a rendőri eljárás nem felelt meg az arányosság garanciális elvének, továbbá annak a követelménynek sem, amely arról rendelkezik, hogy az alkalmazott kényszerítő eszköz a lehető legkisebb sérülést okozza az érintettnek.

A panasz szerint a Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- igazoltatását, az igazoltatás oka közlésének elmaradását;
- bilincselését;
- előállítását;
- folyamatos bántalmazását.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz, a XIII. cikkben foglalt tulajdonhoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrök bemutatkozására, azonosítására, valamint az intézkedés tényének közlésére vonatkozó – a rendőrség által nem cáfolt – panaszosi kifogások kapcsán sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A Panaszos bántalmazása kapcsán a Panasztestület a panaszosi előadást fogadta el és arra az álláspontra helyezkedett, hogy sérült a Panaszos emberi méltósághoz fűződő jogából levezethető testi épséghez fűződő alapvető joga.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a Panaszos édesanyja által elektronikusan előterjesztett, *-n kelt panaszbeadvány;
- ügyvédi meghatalmazás;
- a Panaszos jogi képviselője által *-n postára adott panaszbeadvány;
- a panaszbeadvány mellékletét képező három személytől származó nyilatkozat;
- a Kórház által kiállított látlelet;
- a Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Helyszínelő és Balesetvizsgálati Alosztály előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése;
- a Rendőrőrs munkatársának jelentése;
- a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály munkatársának hivatalos feljegyzése;
- a Rendőrkapitányság munkatársának kelt, kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásáról szóló jelentése;
- a Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése;
- a Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Helyszínelő és Balesetvizsgálati Alosztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése;
- tanúmeghallgatásokról szóló jegyzőkönyvek.

III.

A panaszolt események minden részletre kiterjedő tisztázására formalizált eljárásban a Panasztestületnek – törvényi felhatalmazás hiányában – nem volt módja, azonban a Ket. alapján folytatott eljárásban történő döntés előkészítés szükségessé tette azt, különös tekintettel arra, hogy a Panaszos jogi képviselője által előterjesztett panasz mellékletét képezte három személy nyilatkozata, amely személyek tanúi lehettek a rendőri intézkedés foganatosításának, továbbá szükséges volt a rendőri intézkedésben résztvevő rendőrök vallomásainak a beszerzése is.

A tényállás tisztázására foganatosítandó eljárási cselekmények végrehajtása, tárgyi bizonyítási eszközök beszerzése az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésében biztosított ügyintézési határidőn belül nem voltak végrehajthatók, ezért a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézés határidejének huszonegy nappal történő meghosszabbítása felől végzésben döntöttem.

Mindezek figyelembevételével az eljárás befejezésének határideje *.

IV.

A Panaszos jogi képviselője által előterjesztett panasz mellékletét képező, három személy által tett nyilatkozatot a hatóság indítványként értékelte, ezért – a tényállás tisztázási kötelezettsége körében – *-n tanúként hallgatta meg az említett személyeket.

Tekintettel arra, hogy a meghallgatott személyek egyazon csoport tagjai – akik a Panaszossal feltételezhetően jól ismerik egymást –, ezért a tanúvallomások során elhangzott nyilatkozataikat a hatóság csak ennek figyelembe vételével tudta értékelni. A tanúk előadása – amely szerint a rendőrök lényegében szinte minden előzmény nélkül bántalmazták, majd indokolatlanul megbilincseltek és elszállították a Panaszost – az eljárás során rendelkezésre álló és beszerzett egyéb bizonyítékokkal összevetve életszerűtlennek tekinthetők.

A jogi képviselő indítványára tanúként meghallgatott személyek objektivitása, nyilatkozataik elfogulatlansága megkérdőjelezhető, ezért – figyelemmel a Ket. 50. § (5) és (6) bekezdésére – a tanúmehhallgatások alkalmával rögzített, az előbbieken felsorolt jegyzőkönyvek tartalmát a panasz elbírálásánál a hatóság a bizonyítékok értékelésekor – bizonyító erejüket tekintve – kisebb súlyúnak értékelte.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos jogi képviselője által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon, illetve az eljárás során beszerzett (az intézkedésnél jelenlévő polgárőr és rendőrök) tanúmehhallgatásáról szóló jegyzőkönyveken túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul, tekintettel arra, hogy a rendőri jelentésekben rögzített tények az eljárás során meghallgatott nyolc fő rendőr tanú és egy fő polgárőr tanú által egyértelműen alátámasztásra került. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

V.

A Panaszos édesanyja elektronikus úton (e-mail) panasszal fordult a Panasztestülethez, amelyben a fiával szemben foganatosított rendőri intézkedéseket kifogásolta.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint
a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

---

¹ Pl.:

1/2004. Büntető jogegységi határozat,

BH2009. 230,

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

Az idézet rendelkezés arra a személyre vonatkozik, akivel szemben a Rendőrség az Rtv. szerinti rendőri intézkedést foganatosította. Ez azt jelenti, hogy a rendőri intézkedéssel szemben – főszabály szerint – kizárólag az érintett (az intézkedés alanya) tehet panaszt. Ezért Panaszos édesanyja azt a saját nevében nem, csak fia nevében képviseleti jogosultság birtokában tehetné meg.

A Panaszos édesanyja ugyanakkor nem igazolta a panasz előterjesztésre való jogosultságát, ezek alapján megállapítom, hogy a kérelem nyilvánvalóan nem az előterjesztésre jogosulttól származott – amely tény az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására –, ezért a Panaszos édesanyja által előterjesztett panasszal kapcsolatos eljárást a Ket. 31. § (1) a) pontja alapján – figyelemmel a Ket. 30. § f) pontjára – megszüntetem.

VI.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A Rendőr-főkapitányság ügyeletére *-n * órakor ismert személy a 107-es segélyhívó telefonszámon keresztül bejelentést tett, hogy a * szám alatti élelmiszerbolt előtt fiatalok ordibálnak és hangoskodnak.

Az ügyeletvezető utasítására * órakor rendőrrjárőrök érkeztek a helyszínre, akik azt tapasztalták, hogy kb. 30-50 fő fiatal ordibál és hangoskodik az élelmiszerbolt előtti területen. A rendőrök felszólították a fiatalokat, hogy a hangoskodást fejezzék be, ennek hatására a fiatalok több csoportban megkezdték elhagyni a helyszínt.

Eközben a rendőrök a * kereszteződésében ismételt ordibálásra lettek figyelmesek. A rendőrök – a hang irányából – több fiatal mellett, egy láthatóan ittas állapotban lévő, hangoskodó és dülöngélő fiatal férfit – a Panaszost – találtak.

VII.

Mindezeket figyelembe véve a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A Panaszos sérelmezte igazoltatását, az igazoltatás oka közlésének elmaradását.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a

rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

*„(1) A rendőr a feladata ellátása során
a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”*

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján:

„(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A Rendőr-főkapitányságra telefonon történt bejelentés tartalma alapján a Rendőrséget az Rtv. 13. § (1) bekezdés alapján intézkedési kötelezettség terhelte, tekintettel arra, hogy az a közbiztonságot, a közrendet sértő vagy veszélyeztető körülményt tartalmazott.

A határozat VI. részében ismertetettek szerint a rendőrök a kiabáló, ordító Panaszost találták, akit intézkedési kötelezettségükből (Rtv. 13. § (1) bekezdése) adódóan felszólítottak, hogy a rendbontó, kiabáló magatartást fejezze be, majd egyúttal az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján – a közrend és a közbiztonság védelme érdekében – igazolásra szólították fel.

A rendőri intézkedést vezető rendőr tanúként történő meghallgatása alkalmával úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedés kezdetekor nem közölte a nevét, az azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját, ugyanis megítélése szerint, a helyszínen tapasztalt körülmények úgy, mint a helyszínen tartózkodó fiatalok száma, a Panaszos által tanúsított agresszív magatartás arra engedte következtetni, hogy az Rtv. 20. § (2) bekezdésben rögzített kötelezettség közlése miatti késedelem, veszélyeztette volna az intézkedés eredményes végrehajtását.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerinti közlés – úgy, mint az intézkedő rendőr neve, azonosító száma, az intézkedés ténye és célja, valamint a panasz előterjesztésének a lehetősége és annak határideje – a Panaszos részére az előállítást követően a rendőrkapitányságon kerültek végrehajtásra, amit alátámaszt az intézkedés vezető rendőr tanúként tett nyilatkozata, valamint a közléseknél jelenlévő rendőr és polgárőr tanúvallomásaiban foglaltak is.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos igazoltatásának végrehajtására megfelelő jogalap birtokában került sor, megállapítom továbbá az igazoltatás oka és tényével kapcsolatos közlés a rendőrkapitányságon végrehajtásra került, így a Panaszost alapjogsérelem nem érte, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

2.) A Panaszos sérelmezte, hogy megbilincseltek, majd előállították.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint:

„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;”

Az Rtv. 47. §-a alapján:

„A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

Az Rt. 48. §-a alapján:

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.”

Az Rtv. 61. § (1) bekezdés alapján:

„(1) A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet - ha az eset körülményei lehetővé teszik - előzetesen figyelmeztetni kell.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (3) bekezdése szerint:

„(3) Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) és b) pontjai szerint:

„(2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni.”

A Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdése szerint:

„(5) Az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.”

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdés szerint:

„(1) A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontjai alapján:

*„(6) A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy
a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha
aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől.”*

A rendelkezésre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg:

Az intézkedést foganatosító rendőr felszólította a Panaszost, hogy a kiabálást fejezze be, majd igazolásra szólította fel. Erre azt a választ kapta a Panaszostól, hogy *„ki a fasz vagy te, úgy sem tudsz velem semmit csinálni, faszszopó rendőrök, csicskák vagytok”*. Eközben több rendőr is a helyszínre érkezett és segédkeztek az intézkedés zavartalan végrehajtásában, biztosították a helyszínt, ugyanis a Panaszos egy csoport tagjaként tartózkodott ott. Az intézkedő rendőr többször felszólította a Panaszost, hogy igazolja magát, de a Panaszos a felszólításra nem reagált, passzív ellenszegülésbe (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pont) kezdett, ennek alkalmával tovább kiabált, hangoskodott, kezével hadonászott és szidalmazta a rendőröket.

Az intézkedő rendőr a Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdése szerint *„A törvény nevében!”* szavak használatával határozottan felszólította a Panaszost az együttműködésre, majd az Rtv. 61. § (1) bekezdése alapján figyelmeztette a Panaszost, amennyiben nem engedelmeskedik a rendőri intézkedésnek, kényszerítő eszközt fog vele szemben alkalmazni. A Panaszos figyelmen kívül hagyta a felszólítást és a figyelmeztetést is.

A Panaszos mozgása instabil, erősen dülöngélő volt. Koordinálatlan mozgása mellett folyamatosan hadonászott és kiabált, ebből kifolyólag elveszítette az egyensúlyát és a parkban lévő padok és bokrok irányába kezdett dőlni. A vele szemben intézkedő rendőr ezt észelve kezével a Panaszos után nyúlt, de csak a ruházatát tudta elkapni. A lendület hatására a Panaszos hanyatt esett a bokrok közé, a rendőr – ugyancsak a lendület miatt – rázuhant. A rendőr felsegítette a Panaszost, aki tovább szitkozódott és megpróbálta elhagyni a helyszínt.

A Panaszos a rendőri felszólítások ellenére együttműködést nem tanúsított, megtagadta az igazolást, majd megpróbálta kivonni magát az intézkedés alól, ezért az intézkedést vezető rendőr – az Rtv. 47. §-a és a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdés adta felhatalmazás alapján – testi kényszer alkalmazva megfogta a Panaszos karját és megpróbálta megakadályozni abban, hogy távozzon a helyszínről. A Panaszos ekkor aktív ellenszegülést tanúsítva (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pontja) kirántotta a karját a fogásból és megpróbálta elhagyni a helyszínt.

Az intézkedést vezető rendőr és a helyszínen tartózkodó kollégája testi kényszer alkalmaztak a Panaszossal szemben, eközben kezeit hátra helyzetbe helyezték, majd további ellenszegülésének megtörése és az esetleges szökésének megakadályozása céljából – figyelemmel az Rtv. 48. §-ára és a Szolgálati Szabályzat 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontjaira – megbilincseltek.

A bilincselés közben és azt követően a Panaszos folyamatosan kiabált, szidalmazta a rendőröket, illetőleg megpróbálta kirántani a testét a rendőrök fogásából. A rendőrök a Panaszost a közelben parkoló szolgálati gépkocsinhoz kívánták kísélni. A kísérés közben a Panaszos aktív ellenszegülést (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pont) tanúsítva

kapálózót, testét hol elernyesztette, majd megfeszítette, illetve lábait megpróbálta a parkban lévő bokrokba, padokba beakasztani, illetve kitámasztani.

A rendőrök ekkor úgy döntöttek, hogy a Panaszos, illetőleg a saját biztonságuk érdekében, a Panaszost megemelve kísérik a rendőrségi gépkocsihoz. A rendőrök két oldalról megfogták a Panaszos karjait, majd megemelték, eközben kollégájuk pedig, hátulról megemelte a Panaszos lábait. A Panaszos a megemelése és „szállítása” közben aktív ellenszegülést tanúsítva tovább kiabált és kapálózott. A gépkocsihoz érve az egyik rendőr lerakta a Panaszos lábait az aszfaltra, majd kollégái besegítették a Panaszost a gépkocsiba. A gépkocsiba történő besegítés közben a Panaszos folyamatosan kiabált.

Megállapítható, hogy a Panaszos aktív ellenszegülés tanúsításával (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pont) próbálta megakadályozni a rendőrségi gépkocsihoz való kísérését. A rendőrök az Rtv. 47. §-a adta felhatalmazás alapján – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésére – több felszólítást követően, ismételt testi kényszer alkalmaztak vele szemben (fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés), kezeinél és lábainál fogva megemelték, majd a gépkocsihoz szállították, ezzel biztosítva a jogszerű rendőri intézkedés eredményes végrehajtását.

Ezt követően az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján, igazolás megtagadása, illetőleg személyazonosságának megállapítása miatt a Panaszost előállították a Rendőrkapitányságra.

Megítélésem szerint a konkrét körülmények és a Panaszos által tanúsított magatartás magában hordozta annak lehetőségét, hogy a Panaszos megpróbálja megghiúsítani a rendőri intézkedés eredményes befejezését, ez a magatartás indokolta – álláspontom szerint szükségszerűen – a kényszerítő eszközök alkalmazását. A Panaszos előállításának mellőzése nem kerülhetett szóba, ugyanis az Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdése kötelező érvennyel fogalmazza meg, hogy a megkezdett előállítást mellőzni nem lehet, amennyiben az intézkedés alá vont személlyel szemben kényszerítő eszközt alkalmaztak.

A Panaszos bilincselése kapcsán fontos hangsúlyozni az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolást, mely szerint a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet.

A Panaszos az intézkedés folyamán több rendőri felszólítás ellenére – passzív, majd aktív ellenszegülést tanúsítva – nem működött együtt a rendőrökkel, ezért – álláspontom szerint – a kényszerítő eszközök alkalmazása szükséges és indokolt volt, azok az elérni kívánt célt szolgálták és azzal arányban álltak.

Mindezek alapján álláspontom szerint a Panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazása, majd a Rendőrkapitányságra történt előállítás arányos, jogszerű, szakszerű és indokolt volt. Ezek alapján megállapítom, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazása, továbbá az előállítás végrehajtása tárgyában előterjesztett panasz alaptalan.

A panaszpont elbírálása kapcsán fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedőkkel működjön együtt, a rendőri intézkedést ne akadályozza. A felszólítások ellenére a Panaszos nem működött együtt, megpróbálta magát kivonni a rendőri intézkedés alól, holott az Rtv. 19.

§ (1) bekezdése értelmében – „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.” – a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...)”²

3.) A Panaszos állítása szerint a rendőrök őt folyamatosan bántalmazták.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 29. § a) pontja szerint:

„29. § Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:

a) a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja és a kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény,”.

A Panaszos azon állítása, miszerint őt a rendőrök tetteleg bántalmazták büntetőeljárás keretében vizsgálható, ezért annak érdemi vizsgálatára jelen közigazgatási hatósági eljárás keretein belül – jogszabályi felhatalmazás hiányában – nem volt lehetőség.

Meg kell jegyezni, hogy az állítólagos rendőri bántalmazás kapcsán a rendelkezésre álló iratanyag – a Be. 29. a) pontja alapján – *-n, megküldésre került a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészségnek, ahol a nyomozás jelenleg is folyamatban van.

² Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

VIII.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőrök bemutatkozására, azonosítására, valamint az intézkedés tényének közlésére vonatkozó – a rendőrség által nem cáfolt – panaszosi kifogások kapcsán sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület fenti megállapításával nem értek egyet. A Panasztestület álláspontjának kialakítását követően a Ket. által biztosított bizonyítási körben tanúk meghallgatására került sor. A tanúk meghallgatásaik során tett nyilatkozataik alapján megállapításra került, hogy a Panaszos előállítását követően a rendőrkapitányságon került sor az intézkedő rendőr részéről történő bemutatkozására, azonosítószámának megadására, illetőleg az intézkedés tényének közlésére, figyelemmel arra, hogy az intézkedő rendőr a helyszínen úgy ítélte meg, hogy azok megadása veszélyeztetné az intézkedés eredményességét.

A rendőrök fellépésével kapcsolatos döntésem jelen határozat VII. részében került kifejtésre.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV cikk (1) bekezdése, XIII. cikk, XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 30. § f) pontja, 31. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (7) bekezdése, 50. § (1), (5) és (6) bekezdései, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 20.§ (2) bekezdése, 29. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (2) a) pontja, 33. § (4) bekezdése, 47. §-a, 48. §-a, 61. § (1) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93. § (6), (7) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011, (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1) bekezdése, 28. § (5) bekezdése; 39. § (2) bekezdés a), b) pontjai, 40. § (1) bekezdése, 41. § (6) bekezdés a), aa) pontjai,
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § a) pontja.

Budapest, 2015. február 12.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**